ΤΟ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ

Η Προοδευτικη Γυναικεία Κίνηση Λεμεσου ενάντια στην «Σ. Ε.»

ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Θα πρέπει απο την αρχη να πούμε πως πολλα απο τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούμε σ᾽ αυτη- μας την απάντηση προς τη Σ.Ε. χρησιμοποιήθηκαν πριν απο ένα αιώνα απο γυναίκες που αγωνίζονταν για τα γυναικεία προβλήματα. Ερωτήματα που απασχόλησαν το γυναικείο αλλα και πιο γενικα τό αριστερο κίνημα παγκόσμια εδω και δεκαετίες και απαντήθηκαν, έρχονται να μπουν τώρα στο άρθρο της Σ.Ε και μάλιστα μ᾽ ένα ρηχο και καθόλου διαλεκτικο τρόπο.

Δεν καταλάβαμε πρώτα -πρώτα ποια είναι τα επιχειρήματα που στηρίζουν τη θέση σας ότι δεν υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο οι συνθήκες για αυτόνομο γυναικείο κίνημα. Αντίθετα εμεις πιστεύουμε πως οι γνωστες σ᾽ όλους συνθήκες που ανάγκασαν τις γυναίκες να βγουν απο τα σπίτια-τους και να μπουν στην παραγωγη, δημιουργουν προϋποθέσεις συνειδητοποίησης των γυναικείων προβλημάτων απο τις γυναίκες . Γιατι σήμερα μια γυναίκα που βγαίνει να εργαστει θα αντιμετωπίσει οξυμμένα πάρα πολλα προβλήματα-της. Απο τις δουλειες του σπιτιου, ως το που αφήνει τα παιδιατης η το ποιος ελέγχει και διαχειρίζεται τα λεφτα που παίρνει απο τη δουλεια-της.

Αυτα κι ένα σωρο άλλα προβλήματα σπρώχνουν σήμερα τις γυναίκες στην Κύπρο να προβληματιστουν και να παλέψουν όχι για να απελευθερωθουν ολοκληρωτικα, γιατι αυτο δεν μπορει να γίνει μέσα στην κοινωνία που ζούμε σήμερα. Αλλα παλεύουν γιατι μπορουν να κερδίσουν διάφορα που θα απελευθερώσουν πρώτα το χρόνο- τους κι έτσι θα βρουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις ικανότητες- τους που πνίγονται στην κουζίνα ή στο εργοστάσιο.

Οι γυναίκες σήμερα προβληματίζονται πάνω σ᾽ όλα τα επίπεδα της ζωης, αμφισβητουν όλους τους θεσμους και τους ρόλους. Βάζουν έτσι τις βάσεις για τις λύσεις των προβλημάτων-τους, που θα γίνει ναι, με το πέρασμα των μέσων παραγωγης στα χέρια των εργατων, αλλα όχι ριζικα και αυτόματα όπως εσεις υποστηρίζετε. Γιατι οι άνθρωποι που θα κάνουν την επανάσταση είναι αυτοι που μεγάλωσαν και φτιάχτηκαν απο τον καπιταλισμο, και είναι αφέλεια να πιστεύουμε πως οι άνθρωποι θα αλλάξουν απο τη μια στιγμη στην άλλη.

Οι γυναίκες με την ανατροπη της οικονομικης δομης της κοινωνίας θα κερδίσουν την ισομισθία (κάτι που βλέπουμε να κερδίζεται και στον καπιταλισμο) αλλα όχι την απελευθερωση-τους. Αυτη θα κερδιθει μέσα απο τον αγώνα των ιδιων των γυναικων που θα συνεχίσουν να παλεύουν για τα δικαιώματα- τους και την αναγνώριση τους σαν ανθρώπων.

Σ᾽ όσους μας λεν πως στη μελλοντικη κοινωνία οι γυναίκες θα αποκτήσουν τα δικαιώματα- τους, απαντούμε με τα λόγια μιας γυναίγυναίκας του περασμένου αιώνα, της Υμπερτιν Ωκλερ:«Μιμείστε τους παπάδες που υπόσχονται ουράνιες απολαβες στους απόκληρους της γης. Ομως ούτε οι απόκληροι του πλούτου, ούτε οι απόκληροι του δικαίου, ούτε οι φτωχοι, ούτε οι γυναίκες θα αρκούνται επ᾽ άπειρ[illegible] σε άγιες υποσχέσεις», η «αλοί[illegible]» στις γυναίκες αν φτάσουν σκλάβες σε μια καλύτερη κοινωνικη κατάσταση, μη έχοντας κάθε στιγμη διεκδικήσει την ισότητα- τους».

Δεν αντικαθιστούμε τη βασικη αντίθεση κεφάλαιου — εργασίας μέσα στον καπιταλισμο αλλα δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε τον ανταγωνισμο που υπάρχει ανάμεσα στα φύλα και που είναι γέννημα και θρέμμα του καπιταλισμου. Και δε θα είμαστε μαρξιστες αν αρνιόμαστε το δικαίωμα στον κάθε καταπιεσμένο να παλέψει για να αποτινάξει την καταπίεση-του. Κι οι γυναίκες είναι το μισο καταπιεσμένο κομμάτι της ανθρωπότητας που δέχεται μια καταπίεση που άμεσος εκφραστης της είναι ο άντρας. Μια καταπίεση που στηρίζεται απλως και μόνο στο φύλο. Το βασικο προϊον αυτης της καταπίεσης είναι ότι οι γυναίκες ποτε δε νοιώθουν σίγουρες ότι είναι ικανες να κάνουν οτιδήποτε έξω,απο τον κοινωνικα παραδεχτο γυναικείο -τους ρόλο. Κι εδω βρίσκεται ένας απο τους βασικότερους λόγους της αυτονομίας του γυναικείου κινήματος. Οι γυναίκες ξέρουν καλύτερα απο κάθε άλλον τα προβλήματατους και θα απελευθερωθουν με τα ίδια τους τα χέρια αφου πρώτα καταφέρουν να νοιώσουν ικανες να λύσουν αυτες οι ίδιες κι όχι ο πατέρας, ο αδελφος ή ο σύζυγος τα προβλήματα -τους.Το αυτόνομο κίνημα δίνει στις γυναίκες τη δυνατότητα να ανακαλύψουν και να αναπτύξουν τις ικανότητες - τους και τις ανάγκες- τους που καταπιέζονται απο ένα σωρο θεσμους και ρόλους.

Σαν μαρξιστες θα έπρεπε να ξέρετε πως το γάμο — οικογένεια πολυ πριν απο μας τις «αστες και μικροαστες» τον αμφισβήτησαν και τον θεώρησαν σαν βασικο παράγοντα καταπίεσης και εκμετάλλευσης της γυναίκας όχι μόνο ψυχολόγο ι, κοινωνιολόγοι και εθνολόγοι αλλα αυτοι οι ίδιοι οι θεμελιωτες της μαρξιστικης θεωρίας (αναφέρουμε μόνο το:«Η καταγωγη της οικογένειας, της ατομικης ιδιοχτησίας και του κράτους»). Αλλα βρήκατε την εύκολη λύση. Να ρίξετε εύκολα τη ρετσινια-σας, (για μας δεν είναι ρετσινια σαν αριστερες πιστεύουμε ότι είναι σωστο να προβληματιζόμαστε και να αμφισβητούμε και το εποικοδόμημα, όχι μόνο τη βάση) ότι τάχα αυτες ενδιαφέρονται για το γάμο και το Σεξ σαν να μην είναι όλα ταξικα και δε θα έπρεπε κι αυτα να αλλάξουν μέσα απο μιαν επαναστατικη διαδικασία.

Για μας, μαρξιστης δεν είναι εκείνος που λέει μόνο πως απο τη μια έχουμε την αστικη τάξη που κατέχει τα μέσα παραγωγης κι απο την άλλη την εργατικη τάξη που θα κάνει επανάσταση για να πάρει τα μέσα παραγωγης στα χέρια- της. Τα πράματα δεν είναι τόσο απλοϊκα. Αν έτσι βλέπουμε τα προβλήματα και τους ανθρώπους, τότε δε διαφέρουμε απο τους αστούς που βλέπουν τους εργάτες σαν αντικείμενα των μηχανων -τους. Το μοναδικο πρόβλημα των εργατων δεν είναι το οικονομικο. Δεν είναι μόνο γιατι δεν τρων καλα οι εργάτες αλλα γιατι δεν ζουν σαν άνθρωποι που θα κάνουν την επανάσταση. Γιατι χάνουν την ανθρωπια-τους σ᾽ αυτη την απάνθρωπη κοινωνία χάνουν τις ικανότητες, καταπιέζουν τις ανάγκεςτους, απανθρωπιοιούνται. Γιατι και στην περίπτωση που απλως αλλάζουν αφεντικο τα μέσα παραγωγης χωρις τίποτε άλλο απο τους θεσμους και την αλλοτροίωση του καπιταλισμου να αλλάξει ο εργάτης δεν παύει νάναι εξάρτημα της μηχανης· το μόνο που άλλαξε είναι ότι πια είναι δικη-του.

Είναι εύκολο να είστε μαρξιστες έτσι γενικα και θεωρητικα και να κλείνετε την επανάσταση έξω απο τη ζωη- σας και το σπίτι- σας. Να κάθεστε στη βεράντα του σπιτιου σας συζητώντας με τους φίλους σας για την εργατικη τάξη και την επανάσταση ενω η γυναίκα- σας στην κουζίνα ψήνει καφέδες και ετοιμάζει τα γλυκα. Κι αν καμμια φορα τολμήσει να πει κι αυτη κάτι την αποπαίρνετε με τρόπο που την κάνει να μην το ξανακάμει γιατι θα νοιώσει ή ότι τη θεωρείτε χαζη ή ότι ανακατεύεται σε υποθέσεις που δεν την αφορουν. Αυτα είναι δουλεια δικη-σας, εσεις τα ξέρετε καλύτερα. Αυτη θα πλένει τα πιάτα κι εσεις θα κάνετε την επανάσταση για να τον απελευθερώσετε. (Μη μας πείτε για πραξικοπήματα και πολεμησατε και πλα — πλα — πλα· μιλάμε πολυ συγκεκριμμένα). Μόλις η γυναίκα- σας απαιτήσει να τη σεβαστείτε σαν άνθρωπο, να την αναγνωρίσετε σαν άτομο και να αναλάβετε τις ευθύνες -σας για το σπίτι και τα παιδια δείχνετε τον πραγματικο- σας εαυτο που κάθε άλλο παρα μαρξιστης είναι. Βλέπετε υπάρχει κι αριστερος οππορτουνισμος που είναι εξίσου επικίνδυνος με το δεξιο.

Οσο για το «αστες και μικροαστες που δεν έχουν καμμια σχέση με τους εργάτες» αν έχετε ακούσει για το γυναικείο κίνημα παγκόσμια, θα έχετε προσέξει πως παντου ξεκίνησε απο τέτοιας ταξικης προελεύσεως γυναίκες. Και τούτο γιατι το γυναίκείο πρόβλημα είναι βασικα και κύρια πρόβλημα επικοδομήματος· χωρις να σημαίνει πως πιστεύουμε ότι μπορει να λυθει διατηρώντας την οικονομικη βάση. Κι ακριβως επειδη είναι τέτοιο το πρόβλημα το συνειδητοποιουν πρώτες οι αστες και μικροαστες διανοούμενες, φοιτήτριες κ.λ.π. Κι εδω ακριβως πιστεύουμε πως βρίσκεται ο ρόλος των αριστερων φεμινιστριων. Να σπρώχνουν το κίνημα των γυναικων προς το γενικότερο λαϊκο κίνημα. Να προβληματίζουν τις γυναίκες με τρόπο που να τις κάνει να νοιώσουν πως τα συμφέροντα και η απελευθέρωση-τους, ταυτίζονται μ᾽ εκείνην των ανθρώπων που παλεύουν για την ανατροπη της κοινωνίας. Να δείξουν στις γυναίκες πως όσες ευκολίες και δικαιώματα κι αν αποχτήσουν τώρα, δε θα πάψουν νάναι τα γυναικεία αδύναμα όντα, οι κατώτεροι, δεύτερης κατηγορίας άνθρωποι.

Εξάλλου ο ίδιος ο Μάρξ καθόρισε το ρόλο της τάξης των μικροαστων και είπε οτι άλλοι απ᾽ αυτους θα παν με την επανάσταση κι άλλοι με την αντεπανάσταση. Κι οι μαρξιστες εκείνο που πρέπει να δουν είναι όχι απο ποιες ξεκινα μια κίνηση αλλα προς τα που πηγαίνει. Αριστερος δεν είναι αυτος που εργάζεται στο εργοστάσιο αλλα εκείνος που ταυτίζει τα συμφέροντα και τους αγώνες-του με᾽ εκείνα της εργατικης τάξης. Με τη δικη- σας λογικη θα έπρεπε η πλειοψηφία των μελωνσας κι αυτος ακόμα ο αρχηγος του κόμματος σας να μη λέγονται μαρξιστες.

Προοδευτικη Γυναικεία Κίνηση Λεμεσου

Σημ. Δε δεχόμαστε να το δημοσιεύσετε αλλάζοντας η παραλείποντας κάτι.

η «Σ. ΕΚΦΡΑΣΗ» απαντα

ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΡΞΙΣΤΕΣ

Στις 18 του Μάη η «Σ.Ε» απαντώντας σε Φυλλάδιο που εκδόθηκε απο τρεις οργανώσεις γυναικων σχετικα με το διαζύγιο κριτίκαρε το περιεχόμενο -του γιατι καταπιανόταν μόνο επιφανειακα με το θέμα χωρις ν αγγίζει καθόλου την κοινωνικη βάση της καταπίεσης των γυναικων. Στο άρθρο της «Σ.Ε» τονιζόταν ότι μια τέτοια τοποθέτηση είναι επικίνδυνη γιατι οδηγει στη λαθεμένη εκτίμηση της πραγματικότητας, στη μικρο - αστικη αντίληψη του προβλήματος πράγμα που όχι μόνο δένει τον αγώνα για την απελευθέρωση της γυναίκας με τον αγώνα για κοινωνικη αλλαγη αλλα τον αποξενώνει απο την εργατικη τάξη. Είπαμε ακόμα πως για τις «μαρξίστριες» και τους «μαρξιστες» που υποστηρίζουν μια τέτοια τοποθέτηση για να πετύχουν πλατύτερο μέτωπο να κερδίσουν δηλαδη στο γυναικείο κίνημα «αστες και μικροαστες», τέτοια ταχτικη δεν είναι τίποτε άλλο απο δεξιος οππορτιουνισμος.

Απο τότε πολλοι απο μας είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν το άρθρο με μέλη και των τριων οργανώσεων που υπόγραψαν το φυλλάδιο. Σε καμμια περίπτωση δεν μας δόθηκε οποιαδήποτε λογικη επιχειρηματολογία που ν᾽ ανατρέπει τις θέσεις - μας. Αντίθετα τις περισσότερες φορες τα μέλη αυτων των οργανώσεων δέχονταν τις θέσεις του άρθρου και ανέφεραν ότι γινόταν αυτοκριτικη για το περιεχόμενο του φυλλαδίου μέσα στις οργανώσειςτους. Η κύρια διαμαρτυρία- τους ήταν ότι το άρθρο ήταν πολυ σκληρο, ότι ένα λάθος απο οργανώσεις που μόλις αρχίζαν τα πρώτα-τους βήματα δεν θάπρεπε να χρησιμοποιει για μια τέτοια πολεμικη αποθαρρύνοντας έτσι μια κάποια προσπάθεια οργάνωσης στο χώρο των γυναικων.

Φυσικα για μας το πρόβλημα δεν μπαίνει έτσι. Πιστεύουμε πως κάθε κίνηση πρέπει να μπαίνει κάτω απο αυστηρη μαρξιστικη κριτικη. Μόνο έτσι μπορει μια συγχισμένη καλοπροαίρετη προσπάθεια να έχει ελπίδες να βρει το δρόμο- της. Ακόμα πολυ πιο σημαντικο είναι το να χτυπηθουν αμείλιχτα θέσεις που προσπαθουν να περάσουν για «μαρξιστικες» ενω δεν έχουν τίποτε να κάμουν με το μαρξισμο. Είναι υποχρέωση-μας να προστατέψουμε τον μαρξισμο απο κάθε τυχοδιωχτικη ή καιροσκοπικη εκμετάλλευση.

Τη στιγμη που φαινόταν πως το θέμα είχε λήξει, πως οι τρεις οργανώσεις προβληματίστηκαν σωστα είτε σαν αποτέλεσμα του άρθρου - μας είτε και [illegible]ντελως ανεξάρτητα απ᾽ αυτο [illegible] το περιεχόμενο του φυλλα[illegible], έφτασε στη συνταχτικη επιτροπη της Σ.Ε ένας έγγραφο [illegible]ογραμμένο απο τη Προοδευ[illegible] Κίνηση Λεμεσου («Επειδη [illegible]στε γυναίκες» που δημοσιεύουμε σε άλλες στήλες) που επιβεβαιώνει τους χειρότερους φόβους- μας σχετικα με τις «μαρξίστριες» που προωθουν το Φεμινιστικο κίνημα στη Κύπρο. Η σύγχιση και το ανακάτωμα της ηθικολογίας και του μαρξισμου που περιέχει είναι πραγματικα αντάξιο της διανοουμενίστικης υπεροψίας που το διακρίνει.

Πολυ βέβαιες για τον εαυτοτους οι «μαρξίστριες» της Λεμεσου μας λεν ότι όλα όσα είπαμε «απαντήθηκαν εδω και δεκαετίες» απο το γυναικείο και το αριστερο κίνημα παγκόσμια. Τί ερχόμαστε λοιπον και τις ενοχλούμε, και μάλιστα «μ᾽ ένα ρηχο και καθόλου διαλεχτικο τρόπο»; Ομως το πρόβλημα δεν είναι αν απαντήθηκαν αυτες οι θέσεις αλλα αν απαντήθηκαν σωστα.

Ενα παράδειγμα: Είπαμε πως η απελευθέρωση της γυναίκας δεν μπορει να ολοκληρωθει μέσα στο σύστημα. Πως ο αγώνας για το σοσιαλισμο είναι δεμένος με τον αγώνα για την απελευθέρωση της γυναίκας. Οι «μαρξίστριες» απο τη μια προσποιούνται πως δέχονται αυτη τη θέση. Απο την άλλημας απαντουν με τα λόγια της Υμπερτιν Ωκλερ: «Μιμείστε τους παπάδες που υπόσχονται ουράνιες απολαβες στους απόκληρους της γης». Για μας δεν είναι αρκετο επιχείρημα. Δεν έχει καν σχέση με το ζήτημα. Είναι μόνο ένα πυροτέχνημα στο πανηγύρι της πολεμικης- τους.

Η «διαλεχτικη»- τους είναι απολαυστικη. Κλεισμένες στο μικρο κόσμο του κύκλου- τους, αποκομμένες απο κάθε επαφη με τις μάζες των γυναικων της εργατικης τάξης, γενικεύουν τους δικους-τους προβληματισμους και νομίζουν πως η δικη - τους συνείδηση κυριαρχει στις μάζες. Ας τις παρακολουθήσουμε:

«... εμεις πιστεύουμε πως οι γνωστες σ᾽ όλους (;) συνθήκες που ανάγκασαν τις γυναίκες να βγουν απο τα σπίτια- τους και να μπουν στη παραγωγη δημιουργουνπροϋποθέσεις συνειδοτοποίησης των γυναικείων προβλημάτων απο τις γυναίκες. Γιατι σήμερα μια γυναίκα που βγαίνει να εργαστει θα αντιμετωπίσει οξυμμένα, πάρα πολλα προβλήματατης. Απο τις δουλειες του σπιτιου, ως το που αφήνει τα παιδια- της ή το ποιος ελέγχει και διχειρίζεται τα λεφτα που παίρνει απο τη δουλειατης.

Αυτα κι ένα σωρο(;) άλλα προβλήματα σπρώχνουν σήμερα τις γυναίκες στη Κύπρο να προβληματιστουν και να παλέψουν όχι για να απελευθερωθουν ολοκληρωτικα γιατι αυτο δεν μπορει να γίνει μέσα στην κοινωνία που ζούμε σήμερα. Αλλα παλεύουν (;) γιατι μπορουν να κερδίσουν διάφορα(;) που θ᾽ απελευθερώσουν πρώτα το χρόνο-

στην 6 η σελίδα